

Cùng nhau luyện tập PHƯƠNG PHÁP LUẬN SÁNG TẠO

Mục "Cùng nhau luyện tập" kỳ này, BTSK xin trích một phần trong bài thu hoạch của bạn Phan Nguyễn Hải, học viên khóa sơ cấp 419

...

1/ Anh đã thu hoạch được những gì mới và ích lợi như thế nào so với trước khi theo học môn phương pháp luận sáng tạo

Trước khi theo học môn này, em đã tiếp cận nhiều phương pháp sáng tạo khác, chủ yếu là phương pháp Não công, Sơ đồ tư duy qua sách vở, qua thầy trong khoa Công nghệ thông tin, qua một số lớp kỹ năng mềm. Sau khi em học môn này, mới biết đó chỉ là một vài phương pháp tiêu biểu của hệ thống các phương pháp tích cực hóa tư duy. Trước đây, em chỉ thấy mặt lợi mà chưa thấy mặt chưa được của chúng, sau khi học xong phương pháp luận, bằng kim chỉ nam "*chân lý luôn luôn là cụ thể*", mọi thứ đều có phạm vi áp dụng, em mới thấy được khi nào thì dùng phương pháp nào. Trong đó, ARIZ cơ bản là có phạm vi áp dụng lớn và thấy được sự khái quát của TRIZ bao trùm lên các phương pháp khác. Nhờ TRIZ và các lý thuyết hệ thống, điều khiển và đặt trong mối quan hệ với các môn logic học, triết học biện chứng, em mới hiểu được phần nào giá trị của các môn học về các quy luật khái quát. Trước đây khi học các môn này em vẫn không tài nào nhớ hay hiểu nổi tại sao phải học, học cho qua, nhưng khi học TRIZ, em hiểu ra các quy luật này khi cụ thể hóa vào từng trường hợp đều là những phản ánh của các quy luật khách quan, nhờ đó hiểu một cách hệ thống các kiến thức đã học. Trước đây em chưa thể xuyên chuỗi các kiến thức đã học và xây dựng các bước đi cho tương lai mình (năm nay em 23 tuổi, vừa mới ra trường và vẫn còn phân vân con đường mình đi tiếp), nhưng nhờ có phương pháp luận sáng tạo, em xác định bài toán chọn con đường mình đi cũng là một bài toán cần giải với các bài toán nhỏ, và nhờ đó em có thể xác định cho mình các bước đi trong ngắn hạn, trung hạn và dài hạn để thực hiện những hoài bão của mình. Nhờ phương pháp luận và tư duy hệ thống mà em có thể hệ thống hóa lại kiến thức đã học, cũng như chọn ra các môn mình sẽ học tiếp khi lên cao học để phục vụ mục đích công việc em chọn.

Trước đây, em cũng hay bộp chộp, thường bị chê là lắng nghe không kỹ, không biết cách lắng nghe. Nhưng càng học, em càng hiểu ra, cách để lắng nghe chính là hiểu rõ nội dung truyền tải của người nghe, tức là thấu suốt 5 mức hiểu. Nhờ đó, khi tiếp thu thông tin, em cảm thấy mạnh dạn đặt câu hỏi để xác định lại các mức hiểu cho đúng và tương hợp với người nói, nhờ vậy mà cải thiện được khả năng lắng nghe của mình.

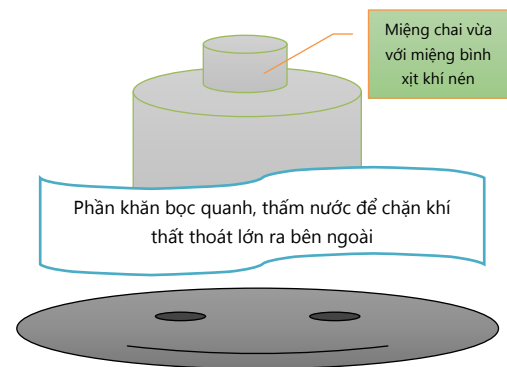
Trong các vấn đề sát sườn hằng ngày, em có thể diễn dịch chúng theo ngôn ngữ môn học, nhưng không tự tin lắm vì sợ không đúng, còn thiếu hoặc nhìn sai. Em hy vọng có thể tự khắc phục được nhược điểm này vì em cảm thấy tự tin hơn sau mỗi lần chia sẻ quan điểm của mình với những người bạn ở các chuyên ngành liên quan vấn đề đó. Trước đây, chẳng

thể nào em lý giải một cách hệ thống các vấn đề cứ xảy ra khắp nơi, nhất là những vấn đề tiêu cực, và ngay cả chuyện gia đình em, mọi mảnh ghép đều rời rạc. Em có đọc sách, nhưng tiếp thu rất ít, và các phép thử không hiệu quả. Nhờ hệ thống hóa, thấy được bản chất và hiểu các quy luật khách quan chi phối, em đã tự tin hơn nhiều trong việc lý giải các vấn đề xung quanh, cũng như cách tiếp thu kiến thức bằng cách phân tích các yếu tố then chốt ở trong nội dung sách.

2/ Anh bước đầu đã, đang và dự định áp dụng những điều học được như thế nào cho bản thân và những người xung quanh

Bước đầu, khi đọc sách, tiếp thu thông tin, em đã có thể chuyển đổi thành dạng tri thức chất lọc qua cách phân tích hệ thống, coi thông tin là một hệ thống có cấu trúc và phân tích cấu trúc đó để nắm bắt nội dung cốt lõi. Trong khi tiếp nhận kiến thức mới của các môn học chuyên ngành và trong công việc hiện tại, em biết cách từng bước xử lý, giải quyết các vấn đề gặp phải, bằng cách đặt vấn đề, xác lập mục tiêu cần giải, hiểu các bài toán ở 5 mức và tiến tới giải quyết vấn đề. Đây là một điều khó vì em chưa quen với cách tư duy này và đang tập tữ từ, có những chỗ em vẫn còn thiếu, như chưa thể suy nghĩ đầy đủ về không gian hệ thống, màn hình 9 hệ, dẫn đến làm nảy sinh nhiều bài toán không đáng nảy sinh. Trong sinh hoạt hằng ngày, em đã biết cách chọn bài toán cần giải quyết và tập cho mình thói quen xử lý bài toán mà không làm phát sinh vấn đề nảy sinh. Đây là vấn đề khó đối với em vì đã quen lối suy nghĩ “*nghĩ gì trong đầu trước là làm ngay*” và dẫn tới những điều không đáng có.

Ở những buổi đầu học môn này, có một lần ba em bị hen suyễn. Ông cụ bị liệt nửa người nên di chuyển và dùng bình xịt khí dung trực tiếp là không thể vì ông cụ không kiểm soát được khả năng hít thở. Nhà em lúc đó cũng không có sẵn bình đựng khí dung hay mặt nạ dưỡng khí cho người hen suyễn để hít thở gián tiếp khí dung qua bình chứa đó. Em đi nhà thuốc lúc đó là 10h đêm cũng không có bán thiết bị như yêu cầu. Nhớ lại bài giảng của thầy Dũng là tận dụng những sáng tạo mức zero, và những gì sát sườn, em quyết định tự mình chế một mặt nạ dưỡng khí. Em cắt đôi một chai nước ngọt *Coca-Cola* 1 lít làm đôi, chỉ lấy phần trên để miệng bình xịt khí dung khớp miệng chai. Để hạn chế dưỡng khí lọt ra ngoài khi ụp phần mặt nạ *Coca-Cola* lên mặt ba, em dùng khăn thấm nước bao vòng quanh vùng tiếp giáp để hạn chế khí dung lọt ra ngoài. Kết quả là ba em có thể hít thở bình thường sau đó vài phút, cả nhà thở phào nhẹ nhõm. Em hy vọng có thể chia sẻ với mọi người phương pháp này để xử lý kịp thời trong những tình huống tương tự.

Sau khi học chương trình phát hiện các thủ thuật: em có thể sắp xếp lại quá trình suy nghĩ của mình như sau:

1. Đối tượng tiền thân: Mặt nạ dưỡng khí y tế
2. So sánh đối tượng cho trước với đối tượng tiền thân: rẻ tiền hơn, gồm 2 bộ phận cấu thành
3. Tính mới:
 - a. Thay mặt nạ mắc tiền bằng mặt nạ tự chế tạo, rẻ tiền
 - b. Mặt nạ mới làm từ vỏ chai coca cắt bớt phần đáy không cần thiết
 - c. Khăn thấm nước chặn khí thất thoát lớn ra bên ngoài
4. Thủ thuật áp dụng (theo thứ tự): 27. Nguyên tắc “rẻ” thay cho “đắt”; 2. Nguyên tắc “tách khỏi”; 30. Sử dụng vỏ dẻo và màng mỏng; 5. Nguyên tắc kết hợp; 11. Nguyên tắc dự phòng